

Ekologická katastrofa opravdu nehrozí

Moravskoslezská divize zpravodajského serveru Denik.cz přinesla v pondělí článek o údajné ekologické katastrofě – tím má být projekt sarkofágu, což je zvolená a expertní skupinou odsouhlasená metoda sanace heřmanické haldy, která zlobí Ostravsko. Bohužel, článek je zcela zavádějící.

Státní podnik DIAMO proto považuje za nutné ohradit se proti dikci zmíněného článku (Expert: Sarkofág na Heřmanické haldě není řešení, ale ekologická katastrofa / autor Petr Jiříček) i konkrétním tvrzením, která jsou prezentována jako názory expertů. Není zde ovšem citována žádná konkrétní expertní studie ani expert a uváděna jsou pouze tvrzení třetích stran, respektive pánů Michaliska a Tesaře, kteří se na studii odkazují. Chybí však jakákoliv její specifikace, tak jakékoliv závěry či výroky skutečných expertů. Jediní, kdo tak mluví o katastrofě, zůstávají oba zmínění pánové a autor článku. Je otázkou, zda tento text nelze kvalifikovat jako šíření poplašné zprávy.

Autor článku například tvrdí, že autoři posudku, na nějž se kritici odvolávají, „měli v minulosti pracovat právě pro DIAMO, pro které vyhotovovali posudek ohledně kontaminace zemin na Heřmanické haldě, jenž měl dopadnout negativně, tedy nepublikovatelně, a obě strany se tak rozloučily.“

To je ovšem zjevná nepravda, autoři – docentka Geršlová a docent Geršl – pro státní podnik DIAMO vypracovali v roce 2023 odborné geochemické stanovisko ([odborné stanovisko](#)), které však mělo jediný a zcela jednoznačný závěr: „Nadlimitní hodnoty PAU v recyklovaných zeminách, zjištěné po jejich uložení na termicky aktivní část odvalu, jsou dány následnou termickou expozicí zemin na odvalu; nelze tedy vyvodit závěr, že hlíny s PAU v nadlimitních koncentracích byly vědomě naváženy na odval.“ Cílem posudku tedy bylo zjistit, zda lze doložit, že externí dodavatel mohl dodat zeminy s nadlimitním obsahem PAU.

Paradoxně tak zmíněné stanovisko vyvrací někdejší prokazatelné a zdokumentované útoky Jiřího Michaliska, že DIAMO vědomě naváželo na odval kontaminovaný materiál.

Nyní se pan Michalisko opírá o jiný posudek, který ovšem nikomu nepředložil, a tvrdí, že podle jeho autorů se „halda zapouzdřena v sarkofágu začne chovat jako neřízený koksárenský provoz“.

Problém haldy jako celku – a už vůbec ne jejího chování – však nelze posuzovat izolovaně. Navíc dodnes není zpracován podrobný projekt sanace, nelze tedy zpracovávat posudek na něco, co ještě neexistuje. „Aby mohly být nastartovány koksárenské pochody v takovém měřítku, o kterém se píše, musí mít reakce dostatečný přísun tepla. V koksárenské baterii ho zajišťuje složitá technologie a spalování recyklovaných plynů ve směsi se vzduchem. V případě haldy se spotřebovává teplo, které se uvolňuje z hoření přímo v haldě, přičemž

rychlost hoření určuje přísun kyslíku. Navíc ztráty tepla do okolí jsou extrémní. Sarkofág přísun kyslíku zastaví, hoření utlumí a tím odstraní i zdroj tepla. Není na tom nic složitého a praxe nám to potvrzuje,“ komentuje problematiku Ludvík Kašpar, ředitel státního podniku DIAMO a dodává: „Absolutním nesmyslem pak je tvrzení pana Dalibora Tesaře, že “tisíce tun benzenu ročně skončí ve spodních vodách Odry a mezinárodního chráněného území Natura 2000“. Rád bych se v této souvislosti pana Tesaře zeptal, proč se benzen v okolních vodách v takovém množství nenachází už dnes, když zde existuje nedokonalé hoření již 30 let?“

Problém heřmanické haldy existuje, státní podnik DIAMO ho vnímá jako vážný, a proto s mnoha experty připravil řešení, které schválila nezávislá mezirezortní skupina zřízená Ministerstvem průmyslu a obchodu. Nyní je nejdůležitější toto řešení realizovat. „Pokud má kdokoliv nezávislou a relevantní expertní studii, odborníci státního DIAMO se s ní velmi rádi seznámí, případně mohou připravované řešení vhodně upravit. Vyzýváme proto pana Tesaře i pana Michaliska o jejich zaslání ať už státnímu podniku nebo nezávislé mezirezortní skupině. Reagovat na “expertní“ vyjádření typu “Podobná halda ze stejného uhlí se zkoušela sarkofágem překrývat a utěsnit v Polsku, kde je podobná geologická struktura. Výsledek? Nulový. Naopak se zrychlila migrace hoření“ opravdu nebudeme. Nejspíše je záměrem šířit katastrofické závěry než předat onu studii k odborné diskusi,“ uzavírá stanovisko státního podniku DIAMO jeho ředitel Ludvík Kašpar.